

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE SACRAMENTO|| POENITENTIAE.|| QVATVOR LIBRIS COM-||REHNSA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

III. Reatum pœnæ temporalis, qui interdum remanet post amicitiam cum Deo reformatam, bonis operibus redimi posse.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54092)

mentem debet antea acta vita recordatio: ita procul dubio re-
riemus, nos admisisse, quod dignum eiusmodi castigatio-
esset.

CAPVT III.

Reatum pœnæ temporalis, qui interdum remanet
post amicitiam cum Deo reformatam, bonis
operibus redimi posse.

EQVITVR ALTERA quæstio, An reatus pœnæ
temporalis, quem interdum superesse demonstra-
uimus post culpam remissam, bonis operibus re-
dimi queat; siue quod idem est, An pro reatu pœ-
næ, satisfieri possit.

Ioannes Caluinus, lib. 3. Institut. cap. 4. §. 30. docet, pœnæ
peccatorum nullis operibus redimi posse: sic enim loquitur
de lege Testamenti veteris: *Qui sit, ut nullis prorsus operibus
admissa delicta procurare iubeat, sed sola in expiationem sa-
crificia requirat; nisi quod ita testari vult, vnicum esse satis-
factionis genus, quo iudicium suum placatur? nam quatenus
immolabant sacrificia Israëlita, non hominum opera conse-
bantur: sed à sua veritate, hoc est, vnicò Christi sacrificio assti-
mabantur.* & §. 36. explicans locum illum Danielis: *Peccata
tua elemosynis redime. Non voluit, inquit, significare, iusti-
tiam & misericordiam esse Dei propitiationem, & pœnæ
redemptionem: absit enim, ut alia vñquam fuerit & totò potius
quàm sanguis Christi.*

At Lutherani ferè communiter fatentur, pœnæ tempora-
les, quarum apud Deum sumus rei, posse interdum aliis pœ-
nis spontè assumptis tolli, aut mitigari.

Martinus Lutherus in assertione articulorum suorum, arti-
tic. 5. non admittit quidem nomen Satisfactionis, sed tamen
concedit (quod solum hoc loco quærimus) posse præueniri
manum Dei, & pœnis spontè susceptis pœnæ illas auertere,
quas alioqui ob nostra scelera merebamur. Quod idem ad-
mittit Philippus in Locis communibus vltimò editis, tit. de
Satisfactione, & in Apologia Confessionis Augustanæ, cap. de
Con-

Confessione & Satisfactione; & Kemnitius in 2. part. Exam.
pag. 1078.

Porro Catholici tria docent. PRIMO pœnas temporales alterius vitæ, quæ in Purgatorio luendæ essent, redimi posse ieiuniis, precibus, eleemosynis, aliisque piis ac laboriosis operibus huius vitæ: de qua re satis diximus in libris de Purgatorio.

SECUNDO, pœnas temporales huius vitæ interdum non posse redimi, sed necessariò perpetiendas esse: id quod extra omnem controuersiam esse videtur. Deus enim aliquando ita pœnam aliquam constituit, vt nullam pro ea redemptionem accipere velit. Talis in primis pœna mors est, quam nullus quantumuis iustus, vlllo pio opere auertere potuit. Talis fuit pœna illa Dauidis, 2. Reg. 12. *Qui a blasphemare fecisti inimicos nomen Domini, propter verbum hoc, filius qui natus est tibi, morte morietur.* Tametsi enim Dauid ieiunauerit, & humili prostratus orauerit, non tamen mortem illam filij sui redimere potuit. Talis etiam fuit pœna illa Moysi, ne intraret in terram promissionis, ob peccatum, quod ad petram Oreb commiserat: rogauit enim Moyses (vt ipse testatur Deuter. 3.) Deum, vt pœnam illam sibi condonaret, & exauditus non est. Vide S. Gregorium, lib. 9. Moralium, cap. 30. in illa verba sancti Iob: *Deus cuius ira nemo resistere potest.*

TERTIO, posse aliquando pœnas temporales huius vitæ aliis operibus tolli: id quod tam est in Scripturis euidens, vt mirum sit ab vlllo negari potuisse. Certè Niniuitæ ob grauiâ peccata meruerant id, quod Deus illis comminatus fuerat, vt post quadraginta dies Niniue subuerteretur: & tamen ieiuniis, lacris, & precibus Niniuitarum placatus Dominus, ciuitatem illam conseruauit. Ionæ vlt.

Secundi Paralipom. 7. Dominus ait: *Si clausero cælum, & pluuia non fluxerit, & mandauero, & praecepero locusta, & deuoret terram, & misero pestilentiam in populum meum: conuersus autem populus meus super quos innocatum est nomen meum, deprecatus me fuerit, & exquisierit faciem meam, & egerit pœnitentiam à visis suis pessimis: & ego exaudiam de cælo, & propitiuus ero peccatis eorum, & sanabo terram eorum.*

Hiere-

Hieremię 18. Dominus dicit: *Repente loquar aduersus gentem, & aduersus regnum, & eradicem, & destruam, & disperdam illud. Si pœnitentiam egerit gens illa à malo suo, agam ego pœnitentiam super malo, quod cogitauit & facerem ei.*

Danielis 4. Cùm Propheta exposuisset Regi visionem, per quam indicata fuerat pœna temporalis, quam ille ob sua scelera merebatur: continuò subiicit: *Quamobrem Rex confituum meum placeat tibi, & peccata tua elemosynis redime, & iniquitates tuas misericordiis pauperum, ubi aperit illi S. Daniel docet, posse pœnas peccatorum pijs operibus redimi.*

NEQUE potest accommodari huic loco solutio illa Caluini, quòd loquatur Daniel de redemptione debiti ad homines, vt videlicet restitueret Nabuchodonosor quæ iniuste rapuerat. NAM peccatum præcipuum Nabuchodonosor, ob quod pœnam illam meruerat, quam Propheta elemosynis auerti posse dicit, non fuit rapina bonorum alienorum, aut aliquod aliud peccatum in homines, sed superbia, & cordis elatio. Sic enim legimus in illo ipso 4. cap. Danielis: *In aula Babylonis deambulabat: responditque Rex, & ait: Nonne hæc est Babylon magna, quam ego edificauit in domum Regni, in robore fortitudinis meæ, & in gloria decoris mei? Cumq; sermo adhuc esset in ore Regis, vox de cælo ruit: Tibi dicitur Nabuchodonosor Rex, regnum transibit à te, &c.*

PRAETEREA etiam si peccatum Regis fuisset iniquitas in homines: tamen non solùm illud peccatum habuit Nabuchodonosor, sed multa aliã. Daniel autẽ omnia peccata elemosynis redimi posse dicit: *Peccata tua, inquit, elemosynis redime.* quod clariùs scribitur Tobix 4. *Elemosyna ab omni peccato, & à morte liberat.* Loquitur igitur Daniel de elemosyna non tam vt hominibus ablatum restituit, quàm vt Deum offensum placat.

HVC etiam facit quod ait APOSTOLVS, I. COR. II. *Si nosmet ipsos diiudicemus, non vni que iudicemur.*

DENIQUE, huc pertinet sententia illa S. AVGVSTINI in Psal. 50. *Impunita peccata eorum, etiam quibus ignoscis, non dimisisti: sic prerogasti misericordiam, & seruares & seruastem. Ignoscis confitenti, ignoscis, sed seipsum punienti: sic seru-*

natur misericordia, & Veritas. Et illa S. GREGORII, lib. 9. moral. cap. 27. *Procul dubio Dominus delictum sine ultione non deserit: aut enim ipse hoc homo in se pœnitens punit, aut hoc Deus cum homine vindicans percussit.* & ceteræ Patrum sententiæ, quas infrâ cap. 9 adferemus.

CAPVT IV.

Opera laboriosa, quibus reatus pœnæ temporalis expiatur, spontè suscipi posse.

TERTIA quæstio erat, Vtrum opera laboriosa, quibus pœnæ temporalis reatus expiandus est, tum spontè assumenda sint, tum etiam à Sacerdotibus iniungenda.

Concilium Tridentinum, sess. 14. cap. 9. docet, tribus modis Domino satisfieri: pœnas & flagella à Deo iniussa patienter ferendo; opera laboriosa spontè assumendo; & mulctam Sacerdotum arbitrio iniunctam subeundo. Ex quibus modis solum primum sine controuersia Aduersarij admittunt: modum secundum & tertium, Philippus in Locis, tit. de Satisfactione, propè finem, videtur omnino reiicere, cum sic loquitur: *Rectè, inquit, Ecclesia imponit aliquas mortificationes agentibus pœnitentiam. Hic iterum admonendi sunt p̄j, & discernant hypocrisim, seu opera indèbita, à mortificatione debita. Mortificatio non simulata, est aut verus dolor in contritione, aut patientia sustinens veras afflictiones: & David obiurgatus à Nathan, cum verè expauesisset agnitione ira Dei, & esset in verò dolore; idem deinde cum calamitates, quæ sequuta sunt, perferret, sustinuit mortificationem.* Et infrâ: *Non sunt mortificationes, sine mandato Dei accersita corporis lacerationes, sicut sacrificuli Baal sibi vulnèra faciebant. Tales & iterò accersiti cruciatus, pertinent ad regulam, Frustrà colunt me mandatis hominum. item pugnat cum his præceptis, Non occides. item, Habeto honorem corpori.*

Martinus etiam Kemnitius in Examine suo, parte 2. pagina 1079. satis apertè reiicit duos illos modos, vbi tractans

Zzzz

locum